

Dr. Fazakas Sándor

*Egyházi tisztségeink a bibliai-reformátori tisztségértelmezés és a hivatásetika mérlegén
(református megközelítés)*

Az előadás kapcsán a reformátori közelebről, a kálvini tisztségértelmezés kialakulásának és sajátosságainak bemutatására kerül sor, kontextuális meghatározottságának összefüggéseiben. Mint köztudott, az egyház szervezeti formája és a tisztségek egymáshoz való viszonyulása a reformátori megítélés szerint nem közömbös kérdés: konkrét formája egyrészt teológiai felismerések függvényében alakult, másrészt mindig rendelkezett azzal a belső dinamizmussal, amely kereste a teológiai igény és a környezet interakciójának leginkább megfelelő megoldásokat. Ennek kapcsán meg kell vizsgálni, hogy melyek azok a normatív elemek, amelyek minden időben, társadalmi-egyházi kontextusok változásaitól függetlenül is érvényesek □ és melyek azok a tisztségek, szolgálatok, formák, amelyek időnként felülvizsgálatra kell, hogy kerüljenek. Az előadás második részében arra a kérdésre keresem a választ, hogy pl. az egyházi tisztségek kollegiális komplementaritása és a testületi vezetés sajátossága miként lehet inspiráló a politikai közösség életére nézve.

Dr. Orosz Gábor Viktor

Egyházi szolgálat a lehetőségek, az igények és az evangélikus hitvallási iratok tükrében

Az egyházi hivatal, a kegyelmi eszközök hivatala (Gnadenmittelamt), az evangélium hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása. Az egyház és benne az egyháztagok szolgálata e két fókusz köré rendeződve a kor kihívásai és feladatai közepette valósul meg Pál apostol szeretethimnuszának fényében (1Kor 13,1-13). A dolgozat az egyházi szolgálatok etikáját a Magyarországi Evangélikus Egyház intézményeinek feladatai között értelmezi.

Dr. Rozgonyi Botond

*Speciális hivatás etikai kihívások az egyházak által átvett intézmények vonatkozásában –
pünkösdi megközelítés*

A Magyar Pünkösdi Egyház élve a jogi szabályozás adta lehetőséggel a meglévő szociális és oktatási intézményei mellé fenntartóként átvett számos szociális és közoktatási intézményt. Az egyház létszám- és pénzforgalmi adatait összevetve az átvett intézmények adataival feltűnő aránytalanságot láthatunk, ezért jogosan vetődik fel a kérdés, vajon nem vállalta-e jelentősen túl magát az egyház. Az empirikus, kvalitatív kutatás célja az volt, hogy megállapítsuk, milyen teológiai megfontolások vezették az egyházat ebben a vállalásában, ezek a megfontolások milyen célokban fogalmazódtak meg, és ezek a célok mennyiben valósultak meg. A kutatás rámutatott arra, hogy az egyháznak fő motivációja missziológiai volt, bár a társadalmi szerepvállalásban teológiai etikai megfontolások is szerepet játszottak. Ezek a célok, megfontolások előzetesen nem voltak stratégiaileg kidolgozottak, inkább a jogi szabályozás adta kairosz felismerése és kihasználása dominált. Ezért a teológiai háttér részletes kidolgozásával még adósok vagyunk.

Dr. Khaled A. László

A lelkészi hivatás legfontosabb szempontjai a metodista egyházban

Jelen dolgozatban a Magyarországi Metodista Egyház Egyházrendjének alapján szeretnénk kiemelni a metodista lelkészi szolgálat legfontosabb szempontjait. A lelkészi hivatásra nézve meghatározó jelentőségű, hogy a metodista egyház a 18. századi anglikán ébredési mozgalomból fejlődött ki, mindenekelőtt a két testvér, John és Charles Wesley anglikán lelkészek szolgálata nyomán. John Wesley-t 1725. szeptember 19-én szentelték fel diakónussá, és majdnem napra pontosan három évvel később, 1728. szeptember 22-én szentelték pappá (vénné). A Wesley fivérek lelkészcsaládból származtak, John Wesley 1727-1729 között maga is két évet szolgált édesapja, Samuel Wesley mellett, az Epworth-i parókián. Parókusi szolgálata azonban rövid időre szólt, lelkészi hivatását alapvetően inkább vándorprédikátorként, egyfajta utazó misszionáriusként gyakorolta szinte haláláig, 1791-ig. John Wesley a 18. századi nagy ébredés idején a megtérésre és a megszentelt életre hívás képviselőjeként vált a metodista lelkészi hivatásnak egyfajta alapmintájává. Mindmáig fontos tényező maradt azonban az anglikán egyházi háttér is. A kettős szentelés (diakónus és vén) gyakorlata például a legutóbbi időkig, a 2000-es évek elejéig a magyarországi metodizmusban is előírás volt. A jelenleg érvényben levő egyházrendi gyakorlat a diakónusok szentelését külön egyházi szolgálatnak tekinti. A felszentelt lelkészi szolgálatban ugyanakkor mégis megmaradt a felkészülés ideje: a felszentelést egy legalább hároméves próbaidőszak előzi meg. A mai metodista egyház jogelődje az 1784-ben megalakult Püspöki Metodista Egyház. A püspöki szervezettség ugyancsak mai napig jellemző vonása a felekezetnek: a lelkészek felszentelését a püspök végzi el. Ezt azonban egy hosszú folyamat előzi meg, amely a gyülekezetből való elindulástól számítva egy legalább tíz esztendő időszakot ölel fel. A lelkészi hivatásba való megérkezés és elindulás a metodista egyházban ugyanis egy komplex és sokszoros figyelemmel és felügyelettel kísért folyamatot jelent a lelkészjelölt életére nézve.

Dr. Tomka János

Etikai üzemzavar a vezetésben – Tanulságok egy rangos világi tanulmányból

Bazerman és Tenbrunsel kiváló tanulmánya rámutat arra, hogy gyakran még a legjobb szándékú vezetőknek sincs tudomásuk saját, és alkalmazottjaik etikátlan viselkedéséről. Öt ilyen etikátlan lépést írnak le a szerzők:

- Rosszul megfogalmazott célok: a negatív magatartást kiváltó célok megjutalmazása
- Érdekvezérelt vakság: szemet hunyni az etikátlan viselkedés felett, ha érdekünk úgy kívánja, hogy ne tudjunk róla
- Közvetett vakság: az etikátlan lépések kiszervezése
- Csúszos lejtő: a „kis” vétségek tolerálása
- Az eredmények túlértékelése: eltekintés a kedvező eredményt elősegítő etikátlan viselkedés megbüntetésétől

Meg kell állapítanunk, hogy általában nem csak az etikátlan viselkedésünkről nincs tudomásunk, hanem ezek következményeiről sem. Az etikátlan lépések következményeit elneveztem etikai lábnyomoknak – az ökológiai lábnyomok analógiájára. A fenti lépések lábnyomai:

- Távolodás a valódi céloktól
- Belső meghasonulás
- A józan gondolkodásra való képesség elvesztése

- A bizalom elporladása
- Értékek helyett cinizmus

Be kell látnunk, hogy fogalmunk sincs arról, hogy mi lenne az etikai lábnyom megfelelő mértékegysége, lehet-e egyáltalán kalkulálni, és mekkora az emberiség etikai kapacitása. Ezek a bizonytalanságok ugyanakkor nem akadályozhatnak meg a cselekvésben, hiszen az etikai lábnyomok hatalmasnak tűnnek és valószínűleg elértük az emberiség etikai kapacitásának felső határát.

Számos oka van annak, hogy az etikátlan viselkedés ilyen széles körben elterjedt korunk különböző típusú szervezeteiben. A legfontosabbak:

- Az üzleti iskolák általában évtizedekig mellőzték az etika oktatását
- Eltűnt a közösségtudat, vagyis az emberek nem érzik, hogy valami olyanhoz tartoznak, ami nem csak róluk szól
- A vezetők rossz példát mutató kommunikációja és magatartása
- Az etika egy elfelejtett tudománnyá vált a 20. század elejére és az utóbbi évtizedek kísérletei meglehetősen visszások

Úgy tűnik, hogy az egyházak, a gyülekezetek és a keresztény szervezetek nagyon hasonló problémákkal küzdenek. Véleményem szerint ki kell mondani, hogy a hivatkozott tanulmányban szereplő etikátlan lépések: bűnök. Tudunk-e őszinte bűnbánatot tartani ezen a területen? Képesek vagyunk-e radikális változtatásokra a keresztény vezetés etikai síkján is?